

عنوان مقاله:

پیشینه کلامی شبهات ابلیس در ملل و نحل شهرستانی بر مبنای روایات یهودی، مسیحی و اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ادیبانی، دوره 5، شماره 10 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

یحیی نورالدینی اقدم - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه پیام نور تهران.

خلاصه مقاله:

آفرینش انسان و دستور خداوند به تمام فرشتگان برای سجده کردن بر او، و سر باز زدن ابلیس از این فرمان نظرگاه های اعتقادی مختلفی را سبب شده است. شهرستانی در الملل والنحل، بر مبنای دیدگاه های شارحان تورات و اناجیل اربعه، هفت شبهه مهم ابلیس در موضوعات اعتقادی ادیبانی را بیان می کند و معتقد است هر یک از این شبهات، زمینه ای برای شکل گیری بخشی از مذاهب اسلامی شده است. مقاله حاضر، ضمن بررسی مهم ترین رهیافت های کلامی یهود و مسیحیت درباره شیطان، دیدگاه کلام اسلامی، به ویژه کلام معتزله و اشاعره، را نیز می کاود. نتایج پژوهش نشان می دهد آنچه شهرستانی به عنوان گفت و گوی شیطان و فرشتگان، و شبهات ابلیس بیان کرده در تورات و انجیل، و شروح و تفاسیر معتبر و شناخته شده این دو کتاب وجود ندارد و چنین به نظر می رسد که شهرستانی، با زمینه قراردادن برخی رهیافت های توراتی یا انجیلی، و روایات اسرائیلی دخیل در اسلام، این موضوع را محملی برای مطرح کردن مباحث کلامی بر مبنای دیدگاه اشاعره، که خود نیز بدان معتقد بود، قرار داده است.

کلمات کلیدی:

ابلیس، آفرینش انسان، شبهات کلامی، اسلام، مسیحیت، یهودیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1396061>

